

De Avond van Wetenschap en Maatschappij 2012

Aske Plaat

Stelling met begeleidende tekst

Tekst: 400 woorden en 100 woorden minder voor elke afbeelding

10 juli 2012

Prof.dr. Aske Plaat

Titel: Intelligentie: collectief en enhanced

Functieomschrijving en belangrijkste onderzoeksonderwerp:

Aske Plaat is hoogleraar informatie en complexe besluitvorming aan de Universiteit van Tilburg. Hij is gepromoveerd in de kunstmatige intelligentie, en doet onderzoek naar het modelleren van gedrag in organisaties.

Stelling: Google maakt ons slimmer

Tekst (300 woorden en een foto, rechtenvrij. Plaats: na of naast de tekst):

Het geheel moet meer zijn dan de som der delen. Dat geldt voor elftallen, voor bedrijven, en misschien ook voor intelligentie. In 2010 verscheen in het tijdschrift *Science* een studie naar groepsintelligentie. Sommige groepen scoren hoger in het verrichten van gecompliceerde taken, zoals het plannen van een reis. Je zou kunnen denken dat groepsintelligentie afhangt van de slimste persoon. Dat bleek matig het geval te zijn. In de beste groepen hangt groepsintelligentie vooral samen met naar elkaar luisteren. Opmerkelijk is dat die sociale sensitiviteit bij vrouwen significant hoger is dan bij mannen. Hoe beter de connecties, hoe slimmer de groep.

Uit de complexiteitsleer weten we hoe belangrijk juist de *zwakke* connecties zijn. Zwakke connecties zijn bijvoorbeeld vrienden die je eens per jaar spreekt. De kans dat je op een nieuw

idee komt, of een baan vindt, is groter wanneer je netwerk veel zwakke connecties heeft. (Hier is een verre vriend beter dan een goede buur.)

Intelligentie is niet alleen associëren, maar ook leren, problemen oplossen, en feiten kennen. “*Is Google making us Stupid?*” zo luidde de voorpagina van *The Atlantic* in juni 2008. Het artikel beschrijft negatieve effecten van internetgebruik op ons concentratievermogen. Door de komst van internetzoekmachines is het vinden van feitelijke informatie tegenwoordig kinderspel. Je hoeft niets meer zelf te onthouden, alles is te vinden op internet. De vraag is of we dommer worden als we minder feiten hoeven te onthouden. Zoekmachines leveren soms direct het gezochte feit, maar niet altijd. Soms komt Google met een onverwachte associatie die ons intrigeert en aanzet tot verder zoeken. Onderzoek met fMRI scanners suggereert inderdaad dat mensen die veel op internet zoeken andere delen van hun hersenen gaan gebruiken.

Associëren en feiten kennen, beide een kenmerk van intelligentie. Niet dommer, maar anders. Samen met Google zijn we slimmer: Enhanced Intelligence.